

Handläggare:
Bengt Blomberg

Yttrande över motion av Pia Lidwall m fl (kd) om genusmedicinsk anpassning av läkemedelsanvändning

Ärendet

Landstingsstyrelsen ska yttra sig över motionen och har överlämnat den till hälso- och sjukvårdsutskottet för beredning.

Det här tjänsteutlåtandet är framtaget i samarbete med läkemedelssakkunniga (LÄKSAK) och jämställdhetsansvarig på koncernledningens stab.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsutskottet föreslås besluta

att föreslå landstingsstyrelsen besluta att yttra sig enligt förvaltningens synpunkter i det här tjänsteutlåtandet.

Förvaltningens synpunkter

Motionärerna vill att landstingsfullmäktige beslutar
att uppdra till Beställarkontor Vård (BKV) att med hjälp av LÄKSAK och de fem läkemedelskommittéerna samla tillgänglig kunskap angående genusanpassad läkemedelsanvändning både vad det gäller dosering och val av preparat
att läkemedelskommittéerna för ut kunskapen till verksamheterna
att BKV med hjälp av LÄKSAK och läkemedelskommittéerna följer upp och utvärderar resultaten.

LÄKSAK, BKV och läkare är väl medvetna om att det finns bristande kunskaper om hur läkemedel skall väljas och doseras efter kön. I läkemedelsstrategin som antogs av landstingsfullmäktige i juni 2003 anges att *"Det är också av vikt att expertgrupperna värderar och sprider kunskaper om hur behandlingen inom olika områden ska anpassas och förbättras för barn, kvinnor och befolkningsgrupper med andra dosbehov."* Det är exakt som motionärerna påpekar att det finns skillnader i förmåga att bryta ner läkemedel mellan män och kvinnor men att detta är ofullständigt studerat. Sedan länge är det så att kvinnor generellt förskrivs mer läkemedel än män (i synnerhet gäller det läkemedel mot depression och lugnande läkemedel), att kostnaderna för läkemedel totalt sett är dyrare för kvinnor än för män, men att i vissa viktiga fall får kvinnor mer prisvärde läkemedel än män (t.ex. vid hjärtsviktbehandling). Uppmärksammat är också att risken för biverkningar vid behandling av HIV/AIDS och vid behandling med

Bilaga: Motionen

hjärtstärkande läkemedel (digoxin) är risken för biverkningar större hos kvinnor än män. Den ökade risken för biverkningar hos kvinnor bör kunna minska genom att bättre dosera läkemedel efter kvinnors förmåga att bryta ner och utsöndra läkemedel. LÄKSAK, dess expertgrupper och de lokala läkemedelskommittéerna följer forskningens utveckling och ger sjukvårdens anställda inom SLL rekommendationer och information enligt aktuell kunskap. Information förs ut via Janus webb (www.janusinfo.se) och vid utbildningar där bl.a. föreståndare för Centrum för Genusmedicin, docent Karin Schenck-Gustafsson, medverkat.

De av motionärerna aktualiserade genusaspekterna har således i viss utsträckning funnits med som en del av arbetet med att utveckla kvalitén i läkemedelsanvändningen. Det skulle vara en lämplig utmaning för Stockholms läns landsting att blir föregångare när det gäller genusmedicin och läkemedel. Det skulle allmänt understryka betydelsen av en individanpassad läkemedelsanvändning. BKV och LÄKSAK bör via kommande Centrum för Läkemedel få i uppdrag att:

- diskutera gemensam satsning kring genusmedicin och läkemedel mellan Centrum för Genusmedicin och LÄKSAK, där bl.a. genusanpassade råd om läkemedelsanvändning ges till sjukvården och om läkemedlet är utprovat på kvinnor och män.
- läkemedelskommittéerna inom kommande Centrum för Läkemedel får föra ut denna kunskap till sjukvårdens anställda
- att denna satsning följs upp inom ramen för SLL:s läkemedelsstrategi.

Vivi-Anne Gustavsson

Sören Olofsson

Catharina Barkman